

Enerji İstatistik Notu 10: Yakmadan Kullandığımız Petrol Talebi

Özet cümle: “Petrokimya talebi tanında bitümen talebi ile petrolün %16’sı civarındaki kısmını yakmadan kullanıyoruz.”

Bariş Sanlı, barissanli2@gmail.com

Petrol talebinin alt kırılımı her zaman anlaşılması zor bir konudur. Bu notta petrol talebinin alt kırılımlarına bakacağız. Ana veri kaynağı olarak da OPEC’in Küresel Petrol Görünümü raporunun veri seti kullanılmıştır¹.

Yakmadığımız ama petrokimyada hammadde olarak kullandığımız petrol miktarı 14.8 mv/g, yani tüm petrol talebinin %14’üdür. Bir diğer ilginç nokta ise 4.6 mv/g petrolün elektrik üretiminde kullanılmasıdır.

Petrokimya için kullanılan 14.8 mv/g’ün artma ihtimali yüksektir, özellikle temiz su şebekeleri ve diğer altyapı yatırımları, ekonomik büyüme bu talebi arttırabilir.

Elektrik için petrol tarafında ise talebin sifıra düşmesini bekleriz. Özellikle dizel jeneratörlerine veya dönem dönem elektrik talebinin karşılanamadığı bölgelerde güneş ve diğer teknolojilerin ikame etkisi görülmesi beklenir. Fakat yüksek gaz fiyatlarının olduğu bir yerde petrol talebinin düşüşü gecikebilir.

	OECD	OECD Harici	Toplam	Oran
Karayolu	22.4	23.2	45.6	45%
Havayolu	3.7	3.1	6.8	7%
Demiryolu	0.7	1.3	2	2%
Deniz	1.5	2.7	4.2	4%
Petrokimya	7.4	7.4	14.8	14%
Diğer Sektör	5	8	13	13%
Konut/ticaret/tarım	3.9	7.5	11.4	11%
Elektrik Üretimi	1.1	3.5	4.6	4%
Toplam	45.7	56.7	102.4	

(mv/g)	Etan/LPG	Nafta	Benzin	Hafif Ürünler	Jet/kerosen	Gazyağı/dizel	Orta Distilatlar
2023	13.4	6.6	27.1	47	7.5	29	36.5

Yakıt olarak bakarsak da, 102.4 mv/g’de, hafif ürünler(etan/lpg, nafta, benzin) 47 mv/g, orta distilat(jet/kerosen, gazyağı/dizel) ürünler 36.5 mv/g’lük paya sahiptir, geri kalan ürünler kalıntı veya ağır ürünler olarak sınıflandırılır. Yani neredeyse 20 mv/g’lük bir ürün ise ağır ve tortu ürünler sınıfındadır.

¹ <https://publications.opec.org/woo/chapter/129/2356>

İşte burada yakılmayan petrol miktarı tekrar devreye giriyor. Bitümen(asfalt) olan ağır ürünler de daha çok altyapı (%90 yol vs) işlemlerinde kullanılıyor. Bu kısımda ise birimler değişiyor. Çünkü ürünler pek akışkan değil ve ton olarak ölçülmesi daha yaygın.

Birçok kaynakta farklı tahminler olmakla birlikte, 2 mv/g civarında da yol ve diğer altyapı için kullanılan bitümen olduğunu varsayarsak, toplam rakam 16.8 mv/g ve %16 civarına denk geliyor.